

Prijateljstvo kao uvjet opstanka

Ljiljana Matković-Vlašić

ljmvlasic@gmail.com

U ovih više od tri godine ratnog sukoba u Ukrajini nije se ni jedanput čulo iz usta europskih čelnika da je potrebno raditi na prijateljstvu Ukrajinaca i Rusa. Svakakvim izjavama samo se podgrijavao sukob. To je nalikovalo vatri koja se bacanjem zapaljivog otpada pretvarala u opasan požar. Ništa drugo nismo slušali nego kako treba slati što više oružja... Zdrav razum dobro zna što je oružje i što se gomilanjem oružja događa. Stvarala se kultura smrti u kojoj se rat smatra najnormalnijom pojavom. Obični ljudi, koji se bore za opstanak, nisu stigli razmišljati o besmislenosti takve profilerske politike koja se promicala i koja je svijet dovela do ruba opstanka.

Nije bilo rasprava, polemika, iznošenja argumenata i protuargumenata. Tko se usudio misliti svojom glavom, bio bi odmah eliminiran iz javnosti. Možda nikada u povijesti nije u javnom prostoru bilo toliko poruka mržnje, bijesa, osvete. Toliko poziva na nasilje i ubijanje. Čak je u medijima dobila prostor »mudrost« iz usta engleskog političara (ime nije važno) da je broj Europljana veći od broja Amerikanaca zajedno s brojem Rusa. Dakle, Europa će pobijediti dvije velesile. Ako smo kod njegove »matematike«, onda bih i ja kao Hrvatica i Europljanka, odnosno dio te brojke, bez obzira na svoje mirotvorstvo i visok broj godina, morala pucati u Amerikance i Ruse. Zaista prekrasno! Tko i što daje pravo tom čovjeku da tako javno bulazni? Ako nam takvi ljudi kroje sudbinu, onda je zaista bolje da nas nema.

Međunarodno prijateljstvo uvjet je opstanka ovoga svijeta. U javnom diskursu glavna zapreka za to prijateljstvo jest nepovjerenje. Lakše je reći da se nema povjerenja nego da se ima vrlo konkretne materijalne interese. Gotovo bi se moglo reći: Plaćeni smo da sijemo nepovjerenje.

Kako ćeš stvarati mir ako protivnika stalno nazivaš lašcem i zločincem? Ako vrijeđaš osobu s kojom bi trebao sjesti za stol i raspravljati o miru? Možeš ti o njemu privatno misliti što hoćeš, ali u mirotvorstvu nema ni opravdanog ni neopravdanog vrijeđanja. Mirotvorstvo ima svoju prokušanu metodu bez simpatija i antipatija. Ta metoda nastoji uzimati u obzir argumente i jedne i druge strane i upravo iz tih argumenata stvarati prihvatljiva rješenja. Nakon krvavih

ratnih sukoba nijedna strana neće biti sasvim zadovoljna. Pa to ni ne može biti. Nakon užasnih krvoprolića, pobjeda je samo lijepa riječ. A još ljepša riječ je pravedan mir. Njega nijedna strana ne može doživjeti u tolikim ruševinama i preko lešina koje su se nemilosrdno gomilale. Jedan je naš general jednom rekao da je bolje godinama pregovarati nego deset minuta ratovati. On je dobro znao o čemu govori, a Trump je svojom iskrenošću zaprepastio europske lice-mjere pa i nas obične smrtnike.

Zlikovce na bilo kojoj strani ne može opametiti oružje, jer oružje je glavno sredstvo zlikovaca. Opametiti bi ih mogla samo njihova vlastita savjest. Nju svatko ima. Treba je samo probuditi. Može izgledati kao lakovjernost i utopija, ali upravo iz zagrljaja s jučerašnjim protivnikom može opstati vjera u budućnost čovječanstva.